

Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Buzău

INFORMARE

**privind rezultatele implementării la nivelul județului Buzău a prevederilor
Decretului-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din
motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945,
precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri**

I. CADRUL GENERAL:

Legislație

În conformitate cu prevederile art. 16 alin. (2) lit. g) a Ordonanței de Urgență nr. 113/2011 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Buzău, pentru realizarea obiectivelor sale, îndeplinește și atribuții cu privire la soluționarea cererilor “privind stabilirea calității de persoană persecutată, în înțelesul prevederilor Decretului-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, plata acestor drepturi fiind realizată prin intermediul caselor județene de pensii”.

În ultimii ani, Decretul-Lege nr. 118/1990 a fost modificat prin legi care au introdus noi categorii de beneficiari, s-au clarificat condițiile în care se stabilesc aceste drepturi și competențele instituționale, astfel:

- Legea nr. 130/2020 pentru completarea art. 5 din Decretul-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri (prin această lege s-au introdus noi categorii de beneficiar, respectiv copiii celor decedați care au fost supuși opresiunilor și persecuțiilor politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportați în străinătate ori constituiți în prizonieri);

- Legea nr. 232/2020 pentru modificarea și completarea Decretului-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri (prin această lege s-au clarificat condițiile în care aceste drepturi se stabilesc, dar și competențele instituționale);
- Legea nr. 71/2022 pentru completarea Decretului-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri (prin această lege s-au introdus ca și beneficiari, copilul minor la data căsătoriei părintelui său cu persoana aflată în una dintre situațiile prevăzute de decretul-lege și copilul care a fost crescut de către părintele beneficiar de indemnizație potrivit prezentei legi; de asemenea clarifică anumite aspect în legătură cu datele înscrise în actele oficiale eliberate de organele competente cu privire la situația în care în conținutul acestora este specificat doar anul persecuției și în situația în care nu se specifică ziua din care persoana s-a aflat în situațiile prevăzute de lege.)
- Legea nr. 210/2022 pentru modificarea art. 1 alin. (2) din Decretul-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri și pentru stabilirea unor măsuri necesare aplicării Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice.

Organizare

Activitatea de stabilire a calității de beneficiar și a indemnizației lunare se desfășoară de către o comisie alcătuită din:

- președinte - directorul executiv al Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Buzău;
- trei membri din cadrul Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Buzău, respectiv consilierul juridic, un inspector din cadrul Serviciului beneficii de asistență socială, programe sociale, incluziune socială, egalitate de șanse și 1 inspector social din cadrul Serviciului de Inspecție socială;
- un membru desemnat de Casa Județeană de Pensii Buzău.

Comisia lucrează în prezența a două treimi din numărul persoanelor care o alcătuiesc și propune, cu acordul majorității membrilor prezenți, admiterea sau respingerea cererii. Acordarea drepturilor sau respingerea cererii se stabilește prin decizie a directorului executiv al Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială.

De menționat este faptul că pot depune cereri la Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Buzău solicitanții care:

- au stabilit domiciliul pe raza județului Buzău;
- la data depunerii cererii, nu mai au cetățenia română, dar au avut ultimul domiciliu pe raza județului Buzău.

Cererile se pot depune personal, la sediul agenției, prin mandatar desemnat prin procură specială, prin poștă/poștă electronică cu atașarea documentelor justificative certificate pentru conformitate cu originalul sau legalizate și se soluționează în termen de 30 de zile.

După emiterea deciziilor directorului executiv, acestea se comunică solicitanților, prin poștă cu confirmare de primire și/ sau prin poșta electronică dacă se solicită acest lucru și este indicată o adresă de e-mail.

Deciziile de acordare a drepturilor emise de comisie se transmit către Casa Județeană de Pensii Buzău, în termen de 10 zile de la emiterea acestora, în vederea punerii în plată a indemnizațiilor stabilite pentru beneficiari, însoțite de copia cererii depusă de solicitant, certificatul de deces al persoanei după care solicită dreptul și un extras de cont, în situația în care solicitantul l-a atașat la cerere și dorește să primească indemnizația în acest mod.

Cererile în format electronic și procedura de depunere a acestora se află pe website-ul instituției:

<https://buzau.mmanpis.ro/procedura-de-depunere-a-documentelor-referitoare-la-decretului-lege-nr-118-1990/>

Beneficiari

Decretul-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, prevede 3 categorii de beneficiari:

A. Titularii

Persoana care, după data de 6 martie 1945, a fost persecutată din motive politice, după cum urmează:

- a executat o pedeapsă privativă de libertate în baza unei hotărâri judecătorești rămasă definitivă sau a fost lipsită de libertate în baza unui mandat de arestare preventivă pentru infracțiuni politice;
- a fost privată de libertate în locuri de deținere în baza unor măsuri administrative sau pentru cercetări de către organele de represiune;
- a fost internată în spitale de psihiatrie;
- a avut stabilit domiciliu obligatoriu;
- a fost strămutată într-o altă localitate;

- a participat în acțiuni de împotrivire cu arma în mână și de răsturnare prin forță a regimului comunist până la data de 31 decembrie 1964;
- a fost deportată în străinătate după 23 august 1944;
- a fost constituită în prizonier de către partea sovietică după data de 23 august 1944 ori, fiind constituită ca atare, înainte de această dată, a fost reținută în captivitate după încheierea armistițiului indiferent de locul reținerii.

B. Soțul/soția supraviețuitoare

- al persoanei decedate în luptele cu organele de represiune comunistă, în răscoale țărănești ori decedat, din categoria celor dispăruți sau exterminați în timpul detenției, internați abuziv în spitale de psihiatrie, deportați, prizonieri sau cărora li s-a stabilit domiciliu obligatoriu, dacă ulterior nu s-a recăsătorit;
- al persoanei decedate după ieșirea din închisoare, din spitalul de psihiatrie, după întoarcerea din strămutare, din deportare, din prizonierat sau după încetarea măsurii de stabilire a domiciliului obligatoriu, dacă ulterior nu s-a recăsătorit;
- al persoanei decedate în condițiile de mai sus și care, din motive de supraviețuire, a fost nevoit (nevoită) să divorțeze de cel închis, internat abuziv în spitale de psihiatrie, deportat, prizonier, strămutat sau căruia i s-a stabilit domiciliu obligatoriu, dacă nu s-a recăsătorit și dacă poate face dovada că a conviețuit cu victima până la decesul acesteia.

C. Copiii urmași ai părinților persecutați politic, astfel:

- copilul celui decedat, dispărut sau exterminat în timpul luptelor cu organele de represiune comunistă, în răscoale țărănești, în timpul detenției, internării abuzive în spitale de psihiatrie, în timpul aplicării măsurii domiciliului obligatoriu, strămutării, deportării sau prizonieratului;
- copilul celui decedat după eliberarea din detenție, internare abuzivă în spitale de psihiatrie, după ridicarea măsurii domiciliului obligatoriu, strămutare, deportare sau prizonierat, în situația în care părintele său, deși ar fi avut dreptul, nu a beneficiat de prevederile prezentului decret-lege;
- copilul minor la data la care unul sau ambii părinți s-au aflat în una dintre situațiile:
 1. a executat o pedeapsă privativă de libertate în baza unei hotărâri judecătorești rămasă definitivă sau a fost lipsită de libertate în baza unui mandat de arestare preventivă pentru infracțiuni politice;
 2. a fost privată de libertate în locuri de deținere în baza unor măsuri administrative sau pentru cercetări de către organele de represiune;
 3. a fost internată în spitale de psihiatrie;
 4. a avut stabilit domiciliu obligatoriu;
 5. a fost strămutată într-o altă localitate;

6. a participat în acțiuni de împotrivire cu arma în mână și de răsturnare prin forță a regimului comunist până la data de 31 decembrie 1964;
 7. a fost deportată în străinătate după 23 august 1944;
 8. a fost constituită în prizonier de către partea sovietică după data de 23 august 1944 ori, fiind constituită ca atare, înainte de această dată, a fost reținută în captivitate după încheierea armistițiului indiferent de locul reținerii, precum și copilul născut în perioada în care unul sau ambii părinți s-au aflat în una dintre situațiile prevăzute mai sus;
- copilul născut după încetarea situațiilor prevăzute mai sus are dreptul la o indemnizație lunară, în cuantum de 50% din indemnizația de care ar fi beneficiat părintele său decedat;
 - copilul minor la data căsătoriei părintelui sau cu persoana aflată în una din situațiile de mai sus și copilul care a fost crescut de către părintele beneficiar de indemnizației;
 - copilul care s-a aflat el însuși într-una din situațiile prevăzute mai sus.

Facem precizarea că indemnizația se acordă pentru fiecare copil, distinct.

Indemnizații

Menționăm că legiuitorul a stabilit cuantumul indemnizației diferit, în funcție de situația în care s-a aflat persoana persecutată, astfel:

A. pentru titulari

Persoana care

- a executat o pedeapsă privativă de libertate în baza unei hotărâri judecătorești rămasă definitivă sau a fost lipsită de libertate în baza unui mandat de arestare preventivă pentru infracțiuni politice;
- a fost privată de libertate în locuri de deținere în baza unor măsuri administrative sau pentru cercetări de către organele de represiune;
- a fost strămutată într-o altă localitate;
- a participat în acțiuni de împotrivire cu arma în mână și de răsturnare prin forță a regimului comunist până la data de 31 decembrie 1964;
- a fost deportată în străinătate după 23 august 1944;
- a fost constituită în prizonier de către partea sovietică după data de 23 august 1944 ori, fiind constituită ca atare, înainte de această dată, a fost reținută în captivitate după încheierea armistițiului indiferent de locul reținerii are dreptul la o indemnizație lunară de **700 lei** pentru fiecare an de detenție, strămutare în alte localități, deportare în străinătate sau prizonierat, indiferent dacă este sau nu sunt pensionată.

Persoana care

- a fost internată în spitale de psihiatrie;
- a avut stabilit domiciliu obligatoriu, are dreptul la o indemnizație lunară de **350** lei pentru fiecare an de internare abuzivă în spitalele de psihiatrie sau de domiciliu obligatoriu, indiferent dacă este sau nu sunt pensionată.

B. pentru soț/soție

- **soțul/soția** celui decedat în luptele cu organele de represiune comunistă, în răscoale țărănești ori decedat, din categoria celor dispăruți sau exterminați în timpul detenției, internați abuziv în spitale de psihiatrie, deportați, prizonieri sau cărora li s-a stabilit domiciliu obligatoriu, are dreptul la o indemnizație lunară de 700 lei, dacă ulterior nu s-a recăsătorit;
- de aceleași drepturi beneficiază soțul (soția) celui decedat după ieșirea din închisoare, din spitalul de psihiatrie, după întoarcerea din strămutare, din deportare, din prizonierat sau după încetarea măsurii de stabilire a domiciliului obligatoriu, dacă ulterior nu s-a recăsătorit;
- beneficiază de indemnizația specificată mai sus și soțul (soția) celui decedat în condițiile prevăzute în situațiile de mai sus și care, din motive de supraviețuire, a fost nevoit (nevoită) să divorțeze de cel închis, internat abuziv în spitale de psihiatrie, deportat, prizonier, strămutat sau căruia i s-a stabilit domiciliu obligatoriu, dacă nu s-a recăsătorit și dacă poate face dovada că a conviețuit cu victima până la decesul acesteia.

C. pentru copii

- **copilul celui decedat, dispărut sau exterminat în timpul** luptelor cu organele de represiune comunistă, în răscoale țărănești, în timpul detenției, internării abuzive în spitale de psihiatrie, în timpul aplicării măsurii domiciliului obligatoriu, strămutării, deportării sau prizonieratului are dreptul la o indemnizație lunară de **500** lei;
- **copilul minor** la data la care unul sau ambii părinți decedați s-au aflat în una dintre situațiile de mai sus, **precum și copilul născut în perioada** în care unul sau ambii părinți decedați s-au aflat în una dintre situațiile de mai sus, are dreptul la o indemnizație lunară **în același quantum cu indemnizația de care ar fi beneficiat părintele său decedat**;
- **copilul născut după încetarea situațiilor** de mai sus are dreptul la o indemnizație lunară în **quantum de 50% din indemnizația de care ar fi beneficiat părintele său decedat**;
- în cazul în care ambii părinți s-au aflat în situații de persecuție sau el însuși s-a aflat în situațiile prevăzute de Decretul-Lege, copilul are dreptul să opteze pentru indemnizația cu valoarea cea mai mare.

Acte doveditoare

În conformitate cu prevederile legale, dovedirea situațiilor prevăzute se face de către persoanele solicitante ale drepturilor cu acte oficiale eliberate de organele competente.

Situațiile de persecuție pot fi dovedite pentru orice categorie de solicitant (titular, soț/ soție, copil) cu înscrisuri emise de autorități competente, cum ar fi: Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Arhivele Militare Naționale Române - U.M. 02425 Pitești, Crucea Roșie Română, Ministerul Justiției, Arhivele Naționale Romane/județene, biserici și parohii, etc.

Înscrisurile pe baza cărora se poate stabili calitatea de beneficiar al Decretului-Lege nr.118/1990, pot fi, după caz:

- livretele militare ale persoanelor care au fost constituite în prizonieri de către partea sovietică;
- adeverințe/certificate eliberate de Arhivele Militare Naționale din cadrul U.M. 02405 Pitești pentru persoanele care au fost constituite în prizonieri de către partea sovietică; pentru persoanele decedate, dispărute etc
- fișele matricole penale ale persoanelor care au fost condamnate din motive politice în perioada comunistă - unele fișe matricole penale se regăsesc postate pe site-ul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (www.iiccmer.ro) ;
- adeverințe eliberate de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Arhivele Naționale Romane; Crucea Roșie, Ministerul Justiției, etc.
- adeverință/certificat din registrul agricol de la primăria de domiciliu al persoanei persecutate din care să reiasă componența familiei;
- hotărâri judecătorești ramase definitive pentru persoanele condamnate pentru infracțiuni politice, etc.

Pentru stabilirea eligibilității persoanele solicitante vor depune documente privind dovada persecuțiilor politice și a perioadelor în care s-au produs acestea, actele de stare civilă pentru stabilirea identității și calității de fiu/fiică, datele decesului părinților, certificat de naștere al solicitantului.

În cazul soțului/soției solicitante, acestea vor depune actele de stare civilă, după caz hotărârea de divorț și motivația că a fost nevoită să divorțeze de cel persecutat, o declarație pe propria răspundere că nu s-a mai recăsătorit și orice alt înscris doveditor al situației pentru care solicită dreptul.

Situații în care nu se acordă dreptul

În ceea ce privește condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, acestea sunt reglementate de dispozițiile Legii nr. 221/2009¹, iar persoanele condamnate pentru infracțiuni de drept comun sau pentru infracțiuni contra umanității sau celor în cazul cărora s-a dovedit că au desfășurat o activitate fascistă și/sau legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel, nu sunt eligibile pentru acordarea indemnizației prevăzută de Decretul-Lege nr. 118/1990.

Alte aspecte

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Buzău, în baza sesizărilor primite sau din proprie inițiativă, verifică legalitatea drepturilor acordate prin decretul-lege. În situația în care se constată erori materiale în decizia de acordare sau încălcări ale prevederilor legale, se emite o decizie de revizuire, în baza referatului membrilor comisiei care au constatat eroarea sau fapta.

Decizia de revizuire este actul administrativ prin care s-au retractat/îndreptat/corectat aspecte dintr-o decizie emisa în baza unor împrejurări sau probe descoperite/depuse ulterior.

Decizie de revizuire se emite și în situația în care după emiterea și transmiterea deciziei de acordare, beneficiarul depune noi înscrisuri ce duc la modificarea situației.

În toate situațiile cererile se soluționează în termen de 30 de zile, iar dreptul se acordă începând cu data de întâi a lunii următoare depunerii cererii.

Deciziile de respingere a cererilor pot fi contestate direct la instanța de judecată, respectiv la Tribunalul Buzău - Secția de contencios administrativ și fiscal, fără a urma procedura prealabilă reglementată de Legea nr. 544/2004 a Contenciosului administrativ.

¹ Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989.

II. ACTIVITATEA PROPRIU-ZISĂ A COMISIEI

Situația cererilor / dosarelor în perioada iulie 2020 - februarie 2024:

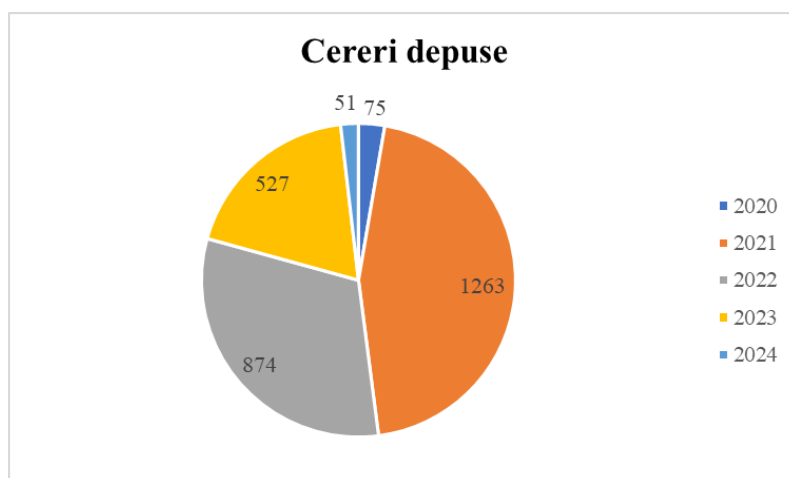
An	Cereri depuse	Cereri admise	Cereri respinse	Contestații	Observații
2020	75	61	14	2	0
2021	1263	1157	106	26	0
2022	874	802	72	34	0
2023	527	480	39	0	8 cereri dublate/ transferate
2024	51	32	8	0	un număr de 11 cereri s-au depus de la data ultimei ședințe și sunt în termen de soluționare
TOTAL	2790	2532	239	62	19

Principalele motive de respingere, au fost:

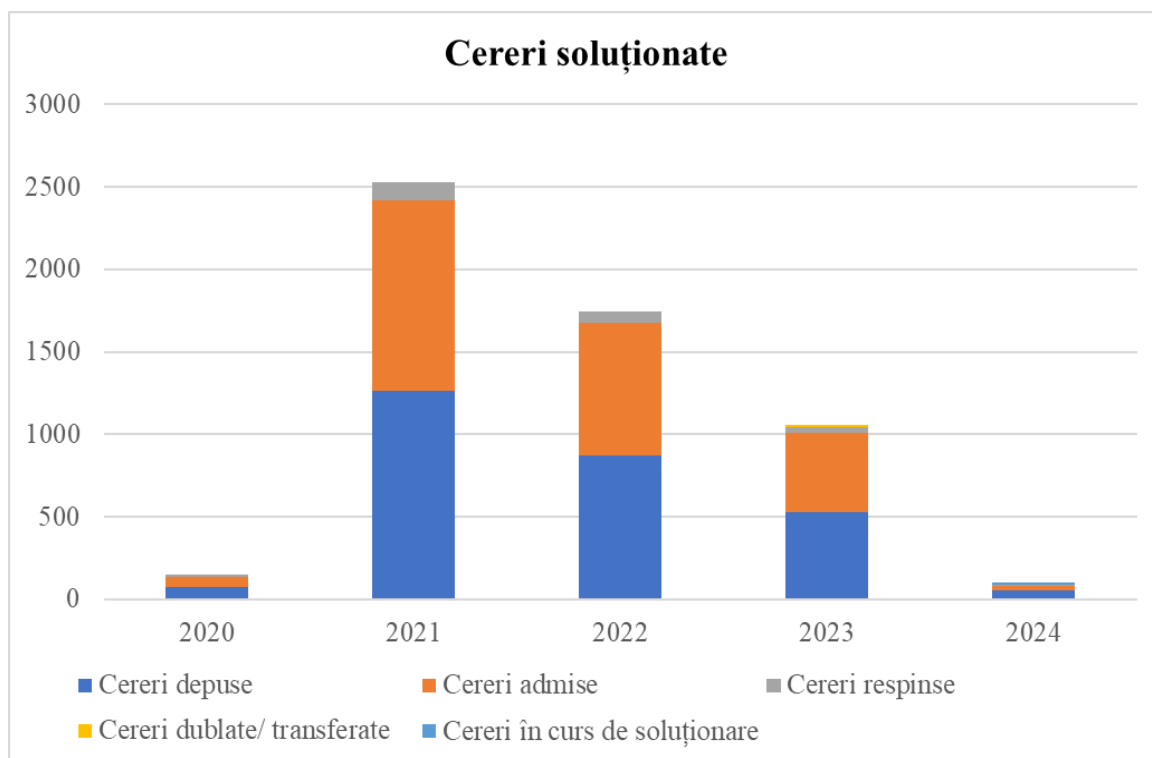
- solicitanții nu au făcut dovada persecuției;
- solicitanții au făcut dovada prizonieratului, însă perioada de prizonierat era anterior datei de 23 august 1944;
- solicitanții nu au făcut dovada filiației cu persoana după care solicitau dreptul.

Ilustrăm mai jos situația statistică a:

- cererilor depuse

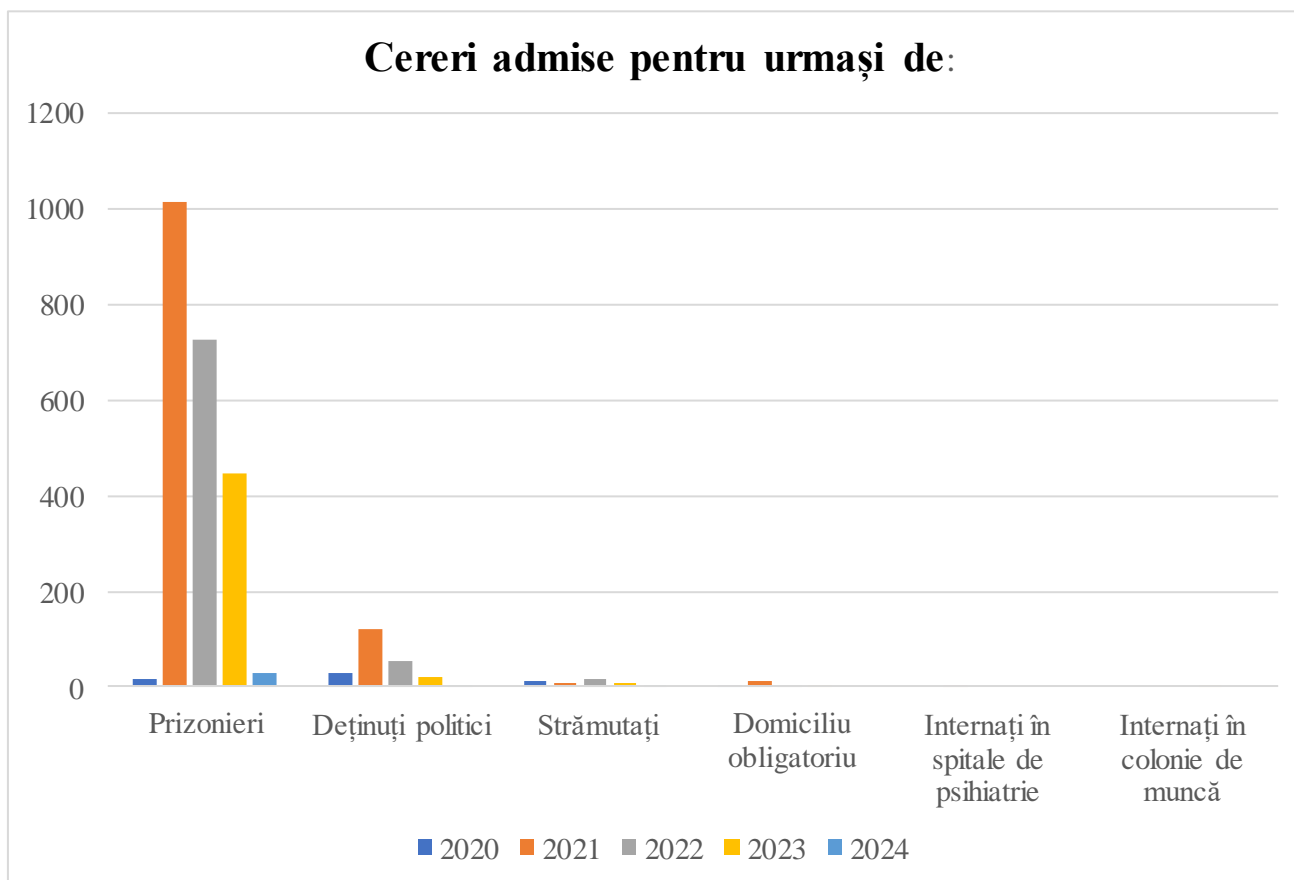
➤ cererilor soluționate

Situația cererilor admise, pe categorii de beneficiari în perioada iulie 2020 - februarie 2024:

Anul	Cererii admise	Urmași prizonieri	Urmași deținuți politici	Urmași strămutați	Urmași domiciliu obligatoriu	Urmași internați în spitale de psihiatrie	Urmași internați colonie de muncă
2020	61	15	31	13	2	0	0
2021	1157	1012	119	10	12	4	0
2022	802	724	54	18	6	0	0
2023	480	448	21	8	1	0	2
2024	32	30	1	1	0	0	0
TOTAL	2532	2229	226	50	21	4	2

Ilustrăm mai jos situația statistică a cererilor admise în funcție de tipul de persecuție:

Dificultăți întâmpinate

În activitatea de soluționare a cererilor solicitanților au fost constatate și dificultăți, cum ar fi:

- ✚ modificările legislative realizate inițial prin introducerea unei categorii de beneficiari, respectiv copiii prin Legea nr.130/2020 a creat sincope în activitatea derulată, întrucât nefiind stabilite clar competențele instituționale, condițiile în care aceste drepturi se stabilesc au dus la imposibilitatea primirii drepturilor bănești de către aceștia în anul 2020;
- ✚ timpul de așteptare al documentelor eliberate în special pentru dovedirea calității de prizonier de către arhivele militare este de 1sau 2 ani, perioadă în care solicitantul se adresează de multe ori instituției noastre exprimându-și nemulțumirea că nu poate fi beneficiar al unui drept;
- ✚ numărul mare de documente de stare civilă întocmite eronat, în special acte de naștere, iar solicitarea unor înscrisuri de la serviciile respective implică timp și resurse pierdute în defavoarea beneficiarului, având în vedere timpul de soluționare al cererii.

Aspecte pozitive

În această activitate laborioasă, dar și cu încărcătură emoțională aparte, la data prezentei informări nu există la nivelul județului Buzău, cereri nesoluționate sau cu termene întârziate de soluționare.

Toți solicitanții au fost îndrumați prin toate căile prin care s-au adresat: în scris, prin poștă și poșta electronică, telefonic sau direct la sediul instituției noastre în vederea solicitării de înscrisuri doveditoare ale situațiilor în care s-au aflat în special părinții dumnealor.

Membrii comisiei realizează o activitate minuțioasă de cercetare a fiecărei situații în parte, activitate care impune de multe ori folosirea lupei, cercetării oricărui mijloc necesar a fi soluționată favorabil cererea solicitanților, întrucât solicitanții acestor drepturi, nu sunt doar o categorie de cetățeni care solicită niște drepturi, ci urmașii celor ce au scris istoria și libertatea.

Considerăm o onoare atribuția aceasta de a cerceta și stabili un drept urmașilor celor ce s-au cunoscut pe ei înșiși pe calea suferinței, în închisorile comuniste, celor care nu-și mai simțeau propria durere pentru că moartea era calea spre viață în captivitate, a celor ce au prins rădăcini în țărâna aridă a Bărăganului sau au plecat cu „trenurile foamei”.

Director Executiv,